

Panelová diskuse [ETF UK]

Ladislav Hejdánek – Milan Balabán – Petr Pokorný

◆ diskuse, česky, vznik: nedatováno, 90. léta

◆ discussion, Czech, origin: nedatováno, 90. léta

Panelová diskuse [ETF UK] [1990]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini 3 (flash/pro) – únor 2026]

--- (s1_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: Já bych na to trošku... zvlášť nebo asi každý máme jinou metodu, vrhneme se třeba na to. Myslím si, že jestliže tady ta řada otázek nakusuje, že toto jsou naše úkoly, tak jde o to, jestli tak, jak to v současné chvíli řešíme, jestli to odpovídá, nebo neodpovídá. Kdy se domnívám, že zřejmě neodpovídá. A myslím, že je to docela pragmatický.

Hejdánek: Jo. To je otázka priorit. Zřetelná. Třeba rozhodnout přísně profesně každý ze svého oboru. Se musí na něj soustředit, ale nemůže nechat určitou snahu o publicitu, o proniknutí na zahraniční fóra, aby se vůbec dozvěděl, za co dává. Ale je pravda, že teď v té snaze o prosazení a udržení úrovně, poměrně málo se prosazujeme na takovém tom českém veřejném fóru, do těch časopisů a tak. Já myslím, že to je taky problém generací. Já jsem vždycky zastával a zastávám, aby mladší kolegové měli čas na bádání. Ať už šlo o doktoráty nebo teď habilitace, a že bychom to měli respektovat. Že jsme povolali, myslím, kolegy, které těší bádání a kteří přinášejí v přednáškách ovoce této práce, a že bychom toto měli respektovat. Tak si vykládám tu věc, že jejich publikační projevy nejsou tak časté. Ale jistě je dobré, když průběžně z výsledků svého bádání nějaké zkrácené výstupy přinesou do různých odborných časopisů. To by nám, myslím, posloužilo. I když vím, že to není tak snadná věc, když jsme v procesu a věc není hotová, ale bylo by třeba na to myslet. Hlavně abychom to respektovali a nebyli nervózní, pokud oni tyto texty nepíší, nějak zvlášť ta produkce je strážlivá a soustředěná. Tím spíš je to potom na těch ze starší generace, aby tuto otázku, to řešení vstupu do naší současné diskuze u nás, nějak uplatňovali. Nás je ale taky málo. Budeme to muset zvážit.

A ještě i to, já myslím, že my vedle toho přímého badatelství, také vůbec seznamování s problémy v teologii na tom ekumenickém a světovém fóru nám dost chybí. Jednak chybí časopis a jednak chybí síly. A to je to, co my můžeme do té diskuze, potom etické nebo medicínské, přinést. Když se určitý zpracovaný problém na úrovni teologie z jiné země, z jiné fakulty u nás objeví, když z toho výsledky třeba jen informujeme. Přirozeně se k tomu pak můžeme kriticky vyjadřovat. Tolik bych chtěl říci. Já myslím, že to tu není všechno tak naznačeno, ale klade to veliké úkoly, poněvadž ten vstup do univerzity nás administrativně nějak nevysvobodil. Té administrativy je možná ještě víc, než bývalo dřív. Taková tvůrčí, ale přeci jen na kolegy to tolik nedopadalo.

Jiný hlas: Já si dovoluji jenom promluvit pár slov za sebe a snad svou generaci. To je trošku odpověď na to nepublikování a na tu naši neviditelnost. Já nevím, do jaké míry se oba přítomní Martinové k tomu připojí nebo nepřipojí. Je to v této zemi, díky těm zvratům, kterými to tady procházelo v těch minulých desetiletích, prostě tak, že se jednotlivé generace velmi výrazně liší nejen tím, co prožily, ale také tím, za jakých okolností studovaly, respektive dál teologicky pracovaly. Kdybych to chtěl říct velmi impertinentně, tak mám takový pocit, že jsme po tom roce 89 měli být všichni vysláni na několik let do ciziny, abychom si doplnili své studijní mezery. Že takto to prostě mělo začít. V roce 90 jsme se měli rozjet s důrazem na několik let na ty západní fakulty, a zavřít... já vím, že to tenkrát znělo strašně v hlavě, pokusit se třeba na dva semestry tu fakultu skutečně zavřít. Jaksi udělat přestávku. No a tak to samozřejmě nešlo a беру to zpět jakožto nesmysl, poněvadž uznávám, že i jiné generace se draly o to, aby přišly. S tím ale souvisí to, že nějakým způsobem teď, můžu mluvit za sebe, doháním, co se jen dohnat ještě v mém věku dá. A s neskrývanou závistí se dívám do ročníků nižších na možnosti, které mají oni. V takové situaci člověk pochopitelně začne nějakým způsobem něco upřednostňovat a něco upozadovat. Já za sebe jsem se v této situaci rozhodl upřednostnit pedagogickou práci prostě proto, že jsem dostal volnou katedru. A pořád mám pocit, že pro českého teologa v této situaci je pedagogická práce to první, badatelská práce to druhé a taková ta veřejnostně osvětová práce až to poslední. To se samozřejmě může změnit a o tom jsem ochoten diskutovat. Souvisí to také s tím, a to je poslední, co chci říct, do jaké míry si český teolog v situaci té jedné protestantské fakulty v této zemi může dovolit, jaký luxus specializace si může dovolit. To je pochopitelně velmi vážná otázka, ten *Fachidiotismus*, řekněme tomu tak, anebo tomu řekněme vysoký

stupeň odbornosti. To je nádherný luxus a koho by to netěšilo. To si můžou trochu dovolit historici. Proti tomu bych přeci jen u nás preferoval jistý stupeň *eklekticity*, budeme-li to takto říkat. Ale tím končím.

Hejdánek: Ale to znamená velkou znalost toho, co se kde děje.

Jiný hlas: To znamená.

Hejdánek: Já s vámi úplně souhlasím, s tou hierarchií hodnot. Ale naprosto nesouhlasím s tím, že my musíme něco dohánět. My jsme nevyužili dosud právě toho, k čemu nás tlačí naše zkušenost z minulosti. To je nezpracované, to je nevyčerpatelné. To nejde jenom o to, kdo měl tehdy pravdu, ale jak zpracovat všechny ty zkušenosti na různých rovinách a v různých místech. To je přece *ecclesia oppressa*, to je jedinečné...

Jiný hlas: Já myslím, že bych byl úplně jinačí a nepochopil bych řadu věcí, kdybych tímhle neprošel. A někteří moji kolegové, si říkám, jak to můžou nepochopit. To je od Pána Boha nám daná milost a nevyužili jsme ji úplně. A za druhé, jak využít toho, že jsme malí. Že právě nemůžeme být *fachidioti*. Musíme být odborní, ale vyhledat takový obor nebo takové zaměření, kde využijeme zároveň toho tlaku k odpovědnosti za teologii jako vůbec. Já nejenom že musím dělat celý Nový zákon a nemohu být textkritik nebo koptolog, ale musím každý rok aspoň v nějaké přednášce reflektovat vůbec smysl teologie jako celku. Nebo alespoň se pokusit vyložit na, teď jsem měl Lukáše, na jeho modelu problém soteriologie, jaké jsou alternativní další možnosti. A tam přišli taková matadoři, jako Petr Sláma a tak. To je baví. Nevím, jestli proto, že to je obecný problém, jako spíš proto, že to je netradiční. Že to je něco, co se vymyká. Ale tomu se nemůžeme vyhnout a tohle tedy musíme využít teď tady.

Jiný hlas: To způsobila generační obměna. Ono to přece jenom komplikovalo i ty různosti oborů. U tebe je velmi falešný problém, že jsi nastoupil na katedru, která vlastně byla tichá, s čím ty nic neuděláš, a se kterou se tak vlastně neseš. A tam skutečně jsi postaven před ten nepříjemný závazek nebýt specialistou, ale představovat nějaký celek. Já vlastně cítím to, že...

Jiný hlas: Nastoupil na katedru, která byla a s tím nic neuděláš.

Jiný hlas: Jo. Ale je to tak, že já cítím přece jenom, že by ta badatelská práce měla být až prvotní. Protože bez ní nemůžu dobře vykonávat ani tu pedagogickou. Pokud budu předčítat učebnice, které si můžou přečíst, proč bych to dělal.

Jiný hlas: Jo, takovou tu popularizační, dobře, na to máme už svoje žáky nebo tak. Ať by psali do *Kostnických jisker* a tak dále, to vikářům jsem taky psal. To je nutné, ale prostě na to nemám čas. Zase teda někdo to dělat musí, to jako úplně nemůžeme vypustit. Je dobře, že někdo, zase i každý odborník by někde aspoň s tím měl jít. Mě mrzí to, že nejsme zastoupeni v takové té diskuzi, jako jsou ty *Souvislosti* a *Reflexe*, mně to napadne, ale prostě už nemám čas. Do toho bychom měli vstoupit. To čtou lidi, to trochu vytváří tu atmosféru intelektuální u nás. A nepřímo se to odráží dál. A my tam nejsme. A teď ještě si děláme svůj vlastní časopis [nesrozumitelné] a ještě k tomu, to je potřebné odborně, ale pro tu reprezentaci to musíme dělat. To nikdo nechte. Jako z biblistů jo, z historiků církevních jo. Nebo vy to tam prosadíte, vy nemáte pořádný časopis, *Časopis reflexe*, systematický, to nikdo nechte. A biblisti jsou saturovaní. Pro mě to je oběť tam něco dát. Ještě tady k tomu chci říct, že jeden přítel a sok mi vyčítal, že k té odborné systematické práci patří také to publikování, ovšem to publikování v takovém širším a hlubším slova smyslu. To znamená vylézání na veřejnost. V tomto případě českou veřejnost. Zdůvodnění: apoštol Pavel stál na rozhraní mezi církví a necírkví. Není myslitelné, že by se obrátil pouze do církve. Vždycky také vyjížděl a mluvil i jiným jazykem do necírkve. Křesťanská církev stála vždycky na tomto pomezí a nikdy se, pokud by se stáhla, tak se stala ghettem. Právě systematick do dnešní rozbředlé doby by měl publikačně vstoupit. Příklad: roku 68 byli tři teologové pozváni do *Literárních novin*, se rozhodlo vystoupit na konec ostrakizace kněží z kultury, to prosadil tehdy Ludvík Vaculík. A [nesrozumitelné] tam napsal stať *O hříchu*. Jako o velmi šťastném učení a zdůvodnil, proč byla realizace konkrétnější a výživnější a produktivnější než tehdy reformace. Zapůsobilo to velmi dobře. Toto si myslím, že by i ta kulturní veřejnost uvítala, poněvadž ona celkem toho moc nemá. To je velké tápání, dokonce vakuum, a když systematick by promluvil k těmto základním otázkám. Že naopak bych to počítal také k té badatelské

práci, i když v širším slova smyslu. Poněvadž vysílat takové ty jazyky do necírkve nebo do neteologie je pro tu teologickou profesi velmi důležité.

Jiný hlas: Takže to možná, že pro mě to je generační, že my opravdu cítíme tu odpovědnost až úzkostlivě a zřejmě tendujeme k tomu, aspoň někteří z nás, že možná je lepší nic, než něco špatně. Že to nedopadlo zrovna dobře, to právě naopak ještě straší. To mě občas mrzí.

Jiný hlas: Ano, k tomu bych řekl jenom to, že právě nejušlechtilejší duše, které já znám na naší fakultě i mimo, obchází jedno strašidlo. Strašidlo perfekcionismu. Poněvadž jakmile se bude stále odkládat a vždycky se, dejme tomu, najde nějaké lajdáctví na druhé straně. Vždycky je naše výpověď parciální. Vždycky je poznamenána tím časem, ve kterém je to řečeno. A někdy čekat na dokonalé vyjádření znamená propást, prošvihnout šanci.

Hejdánek: Mně se zdá dobře, že to bylo teď tak jasně řečeno. Já bych chtěl právě v souvislosti s tím perfekcionismem ocitovat Rádla, který říkal, že je lepší blbý program, než žádný program. A já si myslím, že to patří taky do tohohle. Že raději udělat nějaké chyby, než nedělat nic. Samozřejmě ty chyby nesmí být výzva k lajdáckosti a bezstarostnosti a nevím k čemu. Samozřejmě chyby samy o sobě jsou strašně důležité. Koneckonců dějiny filosofie jsou dějinami chyb. A znát dějiny filosofie znamená znát ty chyby, abychom se jich vyvarovali a neopakovali je. Takže vlastně vrcholem filosofické ctižádosti je dopustit se nějaké nové, velké chyby, které se ještě nikdo nedopustil. To je vlastně maximum, co se dá od filosofa čekat. A já mám dojem, že v teologii to není moc jinak. Že pokud teologie nemá být redukována na jakousi stráž kolem ohrádky, tak se musí dopouštět těchto chyb. Herezí jako.

Jiný hlas: Ano. Vždycky skutečná teologie je na pomezí.

Hejdánek: Je na pomezí a od toho jsou ty difference různých teologů a teologií, aby hlídali, kdy ten druhý přejde. A byli hlídáni zase jím. Skutečně ten perfekcionismus je cosi strašně problematického. Já teď nechci říct jenom ohizdného, ale problematického, protože velmi často se může stát jakýmsi alibi, jakousi výmluvou. A to promarnění příležitostí, promarnění času, já to nesu, já nevím, jak vy se na to díváte, ale já to nesu jako strašlivou prohru všech církví u nás, že nedovedly po té změně říct oslovující zvěst, oslovující slovo, že prostě když se na nich něco chce, tak buď teda se pustěj do žvanění nějakého zcela nekompetentního, anebo se držej osvědčených zbožných formulí. A že vlastně v té plastické a často deprimující době neřekli ani to málo, co by mohli snad. Že se bojí to vyslovit. Já mám dojem, že to je obecná záležitost a platí to také pro teologii, ale nejenom. Kdo dneska něco... tady jak zaznělo, že neslyšíme od církví nic, jenom když jde o majetek, tak to je orientováno především na katolíky, pan Štěch je slyšet nejvíc kolem toho, ale také my. My jsme udělali hodně věcí pro to dostat zpátky věci, ale skutečně oslovit, to se málokdo pokouší. Já mám dojem, že toto je to vlastně... když pořád říkáme, že to nejdůležitější je to slovo, a když to slovo nechceme říct, když se ho bojíme říct, tak kde je ta reformace, která dává důraz na slovo? Prostě je potřeba s kůží na trh. To jsem se zas rozčilil.

Jiný hlas: Já bych teďka trochu sestoupil o etáž níž v této debatě a předložil vám toto. Především jedna věc, která mě pořád trápí, nebo respektive mrzí, že nám nejde na té univerzitě. To je jakási koordinace a kooperace s ostatními univerzitními a zejména teologickými fakultami. Zatím jsme nějak ještě nenašli ten správný most a taky možná na těch jiných stranách není k tomu zase až tak velká ochota. Ale já bych toto viděl a nedávno to někdo velice hezky potvrdil, my jsme se s ním setkali na rektorátě, tak řekl bych v takové razantní podobě: prostě knížky vám nebudeme dávat v koedici třikrát. Jo, teologická encyklopedie jedna, která je, bude mít... abyste to nemuseli dělat třikrát a podobně. Takže to je pořád ještě před námi a řekl bych, je to jeden z úkolů, který není tak verbalizován v tom elaborátu pana děkana, ale já bych ho tam taky zařadil. To by nám totiž trochu taky ulevilo. Já si dovedu představit, že bychom si mohli navzájem vyjít natolik vstříc, že bychom i těch svých úkolů potom mohli mít o něco méně.

Ale zejména, když jsem přemýšlel o tom... já jsem si totiž přečetl všechny ty papíry, i když jsme je dostali s takovým předstihem, a jen tou obálkou jsem se točil, a když jsem o tom přemýšlel, jak se zhostit tohoto úkolu zviditelnit tu svou přítomnost jako evangelická teologická fakulta na veřejnosti, a zejména na univerzitě, tak mě napadlo heslo koncentrace. Soustředit se na několik málo vybraných bodů nebo témat

nebo problémů, ke kterým my dohodneme se vespolek, a k tomu potom uspořádat cosi, nebo vmísit se do diskuse, protože jak víte, my máme nejen po stránce obsahu jako evangelická teologická fakulta, ale také zejména po stránce metodické, určité specifikum. Nejvýstižněji to snad vyjádřil zvenčí pan docent Lásek: Evangelická teologická fakulta je instituce organizovaná sebekritika. A toto my nikdy nebudeme schopni udělat celoplošně, na ploše všech problémů, ke kterým by bylo třeba něco říct. Ale na vybraných a předem promyšlených bodech to ozřejmit, vystoupit v té univerzitě jednou za rok s večerem nebo se sérií přednášek, nebo s nějakým diskusním panelem, a tam prostě toto přednést. To bych viděl jako možnost.

Pokud jde o tu zde už apostrofovanou platformu publicistickou, teologii a evangelika, já jsem k tomu připravil, jak víte, ale zatím to nebylo rozdáno, jakýsi návrh, kde ten záměr je trochu jiný. Nebylo cílem oslovit tu veřejnost, to samozřejmě ne, ale ten primární cíl tohoto je, řekl bych náš, osvětový. Vzdělat ty naše bývalé žáky a prostě pečovat o tu vzdělanost v těch odborných věcech teologických tam, kde je to zapotřebí. A toto je taky naše odpovědnost, aby se na farách trochu teologicky pracovalo a přemýšlelo, a zprostředkovat to i těm budoucím generacím. Jinak mám obavu, že by mohlo dojít k dalším a dalším poklesům a propadům té úrovně církve a církví, do kterých tímto zasahujeme. Ale ten můj konkrétní návrh je ten, právě, koncentrovat se, soustředit se na několik předem dohodnutých, společnou poradou stanovených bodů, problémů, témat. Třeba i těch, které z těch diskusí nejsou vyřešeny... to je taky jedna z rolí evangelické teologie: vyslovit něco, co ještě nikdo nevyslovil. Nebo co všichni nějak chytají...

Jiný hlas: Nechytat vítr.

Jiný hlas: Nechytat, ano. A katolíci, jednak je jich víc a jednak mají tu metodu pokrýt všechno, pokud možno. Školství, armádu a já nevím... všechny problémy. Na to my nebudeme mít nikdy. A proto se o to ani nemusíme snažit. Nemá to smysl.

Jiný hlas: Ještě někdo? Já mám tak trochu pocit, že se to jaksi různí v různých disciplínách. Že dejme tomu biblisti a církevní historici mají svoje sousední obory mimo fakultu, ve kterých by každé měl... to je teda zřejmě i poslání... ve kterých by každé měl se trochu prosadit. Taky mít to jako svoje řemeslo. Kdežto systematika, etika i praktická teologie by měly pronikat do takových těch širších veřejných debat, jak se to už celostně formuluje.

Jiný hlas: Já mám tady ještě jeden takový konkrétní dotaz. Ty tady ukazuješ, že máme velmi velký úkol na katedře církevních dějin a religionistiky. A jak to teď vypadá? Tak ten institut církevních dějin, reformace nebo jak se to jmenuje, to nějak se rozpadá. A vlastně celej ten velkej úkol padá na kolegyni Rejchrtovou. Která už pomalu pomýšlí na důchod. A tady kolega Wernisch už říkal, že chce napsat... vy tady taky to píšete, že... církevní dějiny reformace, naposled ji dělal Amedeo Molnár. A on říká: před třiceti lety! Možnost tam je, ta dotace... asi tam je peněz víc. Ale jako přece jenom tak velký, takovýhle závažný obor... to je jedinej obor, kvůli kterému jako oboru sem přicházejí lidi z ciziny. Nebo z jiných... můžou přijít kvůli jednotlivým lidem, nebo učitelům, ale kvůli tomu oboru přijdou sem. Tak jakou to má budoucnost i po stránce personální? Je tam nějaká dorost? A druhá je ta religionistika. No tak teď jestli odejde pan Balabán, nebo jestli neodejde, tak stejně je to pan Balabán a ty. Máš nějakýho dorostence? Vždyť ta religionistika je pořád závažnější. Vždyť světový náboženství, to je vůbec základní rozhovor. Barth, než umřel, tak říkal: Kdybych se znovu narodil, budu dělat světový náboženství. A my tady teďka... musíme půjčovat Balabána z druhý fakulty...

Jiný hlas: Já myslím, že bysme si teď měli přečíst to, co nám připravil tady...

Jiný hlas: Ano, k těmto dvěma problémům.

Jiný hlas: Máš na to dost...

Jiný hlas: [nesrozumitelné]

Jiný hlas: Jsou tady jiní, kteří by měli na tu penzi pomýšlet dřív, jako my.

Jiný hlas: To je další problém, ke kterému bychom se měli vrátit ještě.

Jiný hlas: [nesrozumitelné]

Jiný hlas: No prostě vedení kateder, obsazení kateder a jejich činnost. To souvisí s reformou fakulty.

Jiný hlas: [nesrozumitelné]

Jiný hlas: Takže, budeš to číst ty, nebo to mám dát někomu?

Jiný hlas: Já to přečtu.

Jiný hlas: Ať to přečte někdo zvučným hlasem. Heřman.

Jiný hlas: *Perspektiva Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy*. Začíná to: Mám za to...

Jiný hlas: Všichni křičí: Mám za to!

Jiný hlas: Podle těch vašich narážek, já to tam přečtu všechno...

--- (s2 [nahraná pasáž byla uprostřed kazety]_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: ... začal k té katedře. A já jsem chtěl říct ještě k tomu velkému projektu. Nezaznělo to tady, myslím, že by to mělo zaznít, že amsterdamská fakulta, která Balkeho sem vyslala v dobré víře, že je dobrým historikem a že má dobré reference, se prostě, když se ohlíží nad tím jeho působením tady, tak se jaksi chytají za nos. A z jejich strany rozhodně nějaké prodlužování, o tom neuvažují. A když cítili ten tlak ze strany Balkeho, tak prostě se snažili tomu čelit. Zarazili to. A vzkázali nám naopak, že můžeme čekat nějaký pokus Balkeho prostě to prodloužit nějakým způsobem. Tohleto je přesně ono. Je to velmi zajímavá nabídka, pro nás atraktivní, vydat *Molnárovy spisy*. A myslím, že tuhleto okolnost, když nad tím konkrétním projektem uvážíme, bychom taky měli mít na stole. Prostě to je razantní pokus Balkeho, který má na tom svoje zájmy. A amsterdamská od toho dávají ruce pryč, vypadá to tak. Můžeme si samozřejmě říct, tím ten černý Petr zůstává tak trochu na nás. Je to tak.

Jiný hlas: Když se usneseme, že přijímáme ten signál z Amsterdamu, že končí jeho mise, to myslím problém není. Když se usneseme, že po rozpravě se nám jeví celý ten projekt velmi mlhavě, že by to vyžadovalo řadu přípravných ještě kroků, které on sám nemůže zajistit a my prostě z mnoha důvodů momentálně taky ne, pro personální obsazení katedry, že to tedy není průchodné, no tak pak, když mu to oznámíme oficiálně, tak samozřejmě situace je jiná. Ale pak zbývá už jenom to poslední, že on bude říkat: „No tak já jsem ovšem s tím počítal, ta smlouva je s tím sborem a v té smlouvě je jmenován Balke v prvním paragrafu. Pak je to teda, že to přechází na fakultu, takže po právní stránce nemůže se od toho pryč.“ Ale on prostě prohlásí: „Já jsem do toho investoval a já teda sem budu jezdit.“ No. Tak a co teď?

Jiný hlas: Já myslím, že bychom měli, aby to bylo věcný, to rozhodování, nespojovat tu otázku bytu. Prostě rozhodovat o tom projektu a uvážit jeho klady a zápory. Kdyby to mělo dopadnout tak, že on bude další tři roky užívat byt, no tak když to nejde jinak, tak je to blbý, ale je to tak.

Jiný hlas: Já bych to taky nechtěl utopit předem celý. Ta věc stojí za úvahu a byla by záslužná, kdyby ty *Molnárovy spisy* vyšly. Je ale třeba vyjasnit ty podrobnosti, jestli Molnárová si to vůbec uvědomuje. Jestli by případně z těch peněz, který on sežene na tu edici, se nedal zaplatit taky nějaký ten tady pracovník, kterej by tu takovou tu redakční otročinu dělal, ne? Pod vedením historický katedry a tak dále. Aby to neskončilo někde v nějaký nejasnosti, uprostřed cesty. Já myslím, že tady je tak zhruba *konsenzus*, že bychom to mohli maličko poodložit. Ten klíčovej bod asi budou ty autorský práva od paní Molnárový. To ostatní se dá myslím velmi lehce vykorespondovat. Molnár publikoval většinou ve všelijakých francouzských *revuích* a tak dál, kde ho znali, kde by to určitě nějak neblokovali a pomohli by a tak. Takže tohle není problém. Problém je tamten a to by se mohlo takovou postupnou sondáží zjistit.

Jiný hlas: Je to už taky *selekce* toho, co se má vydat a co ne. To je velmi závažná věc. Jsou starý práce, který jsou velmi dobré. Vztít ty, nebo ty novější, nebo...

Jiný hlas: Jak by se to vyselektovalo? Nemůžeme všechno, to by bylo několik svazků.

Jiný hlas: To chce rozhodně vysloveně odborně, podle ceny. Žádný vnější měřítko, včetně toho věku, na to nejde uplatnit.

Hejdánek: Kolik odhadem by bylo těch krátkejch článků, studií? Kdyby se to dalo dohromady, je to na dva svazky, na tři svazky? Tam by nešlo o ty knihy, které už vyšly venku.

Jiný hlas: Totiž o ty malý věci, co jsou roztroušený. A v cizích jazycích.

Jiný hlas: No tak, malý. Ono přece jenom ty statě někdy byly dlouhý a mohlo by se ukázat, že jich je plných několik desítek, který by více nebo méně stály za přeložení.

Hejdánek: Bylo by to tak na dva svazky, po třech stech stránkách? Víc?

Jiný hlas: Kdyby se to dalo do jednoho většího, no. Šest set stránek se dá vydat v jednom svazku, no. A oni se taky na to tváří... [nesrozumitelné]